

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:
 Egy hónapra 7-50 K Félévre . . 45- K
 Negyedévre 22-50 K Egész évre. 90- K

EGYES SZÁM ÁRA 30 FILLÉR.
 Kapható az összes dohánytözsdékben,
 utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Ideiglenesen a Színházi Figaró szalonjában (Református egyházi bérpalota).

Ausztria kedvező békefeltételeket kap.

A cseh-szlovák állam határai.

Bukarest, május 22.

Az Adevurul jelenti: Minden jel arra mutat, hogy a szövetségesek Ausztriával szemben *sokkal szelídebben fognak eljárni, mint Németországgal szemben.* Hogy megakadályozzák Német-Ausztria egyesülését Németországgal, — ami a Le Temps szerint nagy szerencsétlenség volna az antant számára — Franciaország részére, sőt magának Ausztriára is, a szövetségesek mindenképen segítségére sietnek Ausztriának. A francia lap azt bizonyítja, hogy a szövetségesek nem mondhatják Ausztriának azt: Irjátok alá a békét és azután a ti dolgotok, hogyan tudtok megszabadulni a hinárból, hanem ellenkezőleg támogatni kell Ausztriát élelmezéssel és egyébként is, hogy megoldhassa azokat a súlyos pénzügyi problémákat, amelyek romlásba dönthetik. Az ausztriai probléma az érdeklődés homlokterébe lépett és a szövetségesek vele szemben olyan politikát kell, hogy kövessenek, amely elűnteti az ellenségeskedés utolsó nyomait is.

Bukarest, május 22.

A Dácia jelenti: Az osztrák békedelegátusok már ott vannak a béketárgyalásokon, a magyar békekövetek érkezését Saint Germain en Layebe nap-nap után várják. Eddig azonban még nem kerültek nyilvánosságra azok a záradékok, amelyeket a habsburgi koronához tartozó államok elé fognak terjeszteni.

Bukarest, május 20.

A Steagul jelenti: A szövetséges kormányok elnökei hétfőn délután a németek válaszcímlevelével foglalkoztak. A németek javaslatát nem tartják elfogadhatónak. A Steagul tudni véli a hatarmegállapító tárgyalások eredményét. — Eszerint a cseh-szlovák állam Csehországot, Morvaországot és Sziléziának nagyrészt fogja magában foglalni. A csehek azonban azt is szeretnék, hogy államukhoz csatolják a Kárpátok vidékét, — ahol 800,000 ruthén lakik. Ez ellen az

álláspont ellen az ukránok legelősebben tiltakoztak és a népek jogának nevében Kelet-Galiciát és a magyar Kárpátokat követelik.

Jugoszlávia megkapja Boszniát, Hercegovinát, Horvátországot és Dunamentét. Karinthia és Styria felől népszavazás fog dönteni.

Ausztria végeredményében Karinthiának és Styriának északi, Dél-Ausztriára és Tirotra szorítkozik. Az utóbbi azonban kijelentette, hogy maga kíván határozni sorsa felől.

Bukarest, május 22.

A Chemarea jelenti: A Le Temps tudósítója táviratozza lapjának: A budapesti szovjetkormány rendelete folytán az összes fővárosi lapok és a magyar távirati iroda hevesen tiltakoznak az egyik osztrák békedelegátus, Ernest Beer St.-Germain en Layebe küldetése ellen. Beer, mint Magyarország nyugati német részeinek képviselője ment ki, amely terület az osztrákok szerint „felszabadult”.

A fizetések és a munkabérek megállapítása.

A kommunizmus uralma alatt történt béremelések érvénytelenek.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A debreczeni román katonai főparancsnokság a város vezetésével egyetértően már több, mint egy héttel ezelőtt megállapította a fizetéseket és a munkabéreket, amelyeket már vázlatosan közölt az Egyetértés. A fizetéseket és munkabéreket megállapító határozat

zat a 7. hadosztály parancsnokságánál volt aláírás és kinyomatás végett, ez a parancsnokság azonban a napokban elment Debreczenből, így a munkabérekről szóló hirdetmény a 16. divízió parancsnokságának aláírásával fog megjelenni, pénteken vagy legkésőbb szombaton. Az új fizetések és munkabérek azonban máris érvényben vannak és a fizetések, munkabérek e megállapítás szerint fizetendők.

A fizetés- és munkabérmegállapítás hivatalos szövege a következő:

„Mindazon bér- vagy fizetésemelések, amelyek 1919 március 20. óta történtek, 1919 május 1-től kezdve semmisék és érvénytelenek.

A munkabérek 1919 május 1-től kezdve a következők:

I. Gyári és ipari munka:

1. Tanulatlan (közönséges napszámú) férfi órabére két korona, napszámú nőé egy korona. Különösen nehéz munkáért az órabér két korona ötven fillér.

2. Szakmunkás férfi órabére két koronától négy koronáig, szakmunkásnő órabére egy korona ötven fillértől három koronáig terjed.

3. Ifju munkás (tanonc) órabére, ha ellátást nem kap, ötven fillértől egy korona ötven fillérig terjed.

Az órabérek a kor, képzettség és teljesítőképesség szerint igazodnak. Fiatal, előregedett vagy korlátolt munkaképességű egyén aránylagosan kevesebbet kap.

A napi munkaidő rendszerint nyolc órára terjed, a túlórák naponként összesen 10 órán belül a rendes bérrel, azon túl ötven százalékpótlékkal díjaztatnak.

Az ünnepi, vasárnap és az éjjeli munka a rendes éjjel-nappali felváltással dolgozó üzemeknél a rendes nappali bérrel díjaztatik. Egyéb esetekben ötven százalékpótlék jár. Kétféle pótlék nem számítatató föl. Az éjjeli munkaidő este 8 órától reggel 6 óráig tart.

II. A mezél és gazdasági (szőlő és kerti) munka bére:

A saját koszon levő és természetbeni járulékok nélküli munkások bére:

Felnőtt férfi napi bére tizenhat korona, nőé tíz korona. Az ifju, elagott, vagy korlátolt teljesítőképességű munkás aránylagosan kevesebbet kap.

Ezeknél a munkáknál a munkaidő napkelte után naplementéig tart, amely idő alatt reggelire fél óra, ebédre másfél óra és oszonnára félóra szünet jár a munkásnak.

Ha a munkást a munkaidő látja el élelemmel, ebben az esetben úgy a férfiaknál, mint a nőknél és a tizenhat éven felüli ifjaknál és leányoknál napi hat korona, tizenhat éven alóli fiuknál és leányoknál pedig napi négy korona vonható le élelmezés fejében a fenti bérekből.

III. A szegődményes cseledek és a dohánykertészek járandósága és munkája tekintetében a folyó 1919. évi január 1-én érvényben volt szerződés rendelkezései az egész év tartására érvényben maradnak.

Román hivatalos jelentés.

1919. évi május hó 18-ról.

Keleti front: Ágyu- és fegyvertüz a Dnyeszter mindkét partján.

Nyugati front: Az ellenség támadásait az egész Tisza-vonalon visszavertük. Május 17-én végre csapataink bevonultak Arad régi román várába. A város ünnepi díszben volt, a lakosság nemzeti-ségre való tekintet nélkül üdvözölte és virágokkal borította a román csapatokat.

A magyarok elleni hadműveletek lefolytatása alatt ejtett összes foglyok száma 1102 tiszt és 7315 katona, nem pedig 483 tiszt és 4752 katona, amint a május 14-iki hivatalos jelentésben közzétetett.

A nagyfőhadiszállás.

A bosnyákok Szerbia ellen.

Nagyszeben, május 22.

A Dácia-ügynökség jelenti Párisból:

Boszniában nagy mozgalom van keletkezőben, amely Szerbia ellen irányul.

Az amerikai követ Erdélyben.

Nagyszeben, május 22.

A Dácia-ügynökség jelenti: Vopicka, a bukaresti amerikai követ ideérkezett és hosszasan tárgyalt Mániu Gyulával, a kormányzótanács elnökével.

A jugoszlávok követelik Fiumét.

Nagyszeben, május 22.

A Dácia-ügynökség jelenti Prágából:

A nemzeti szociálisták tegnap népgyűlést rendeztek, melyen a cseh-jugoszláv szónokok kijelentették, hogy mindkét nemzetnek okvetlen szüksége van Fiuméra. Együttesen blokkot alakítottak egy párisi együttes akcióra, hogy a jugoszlávok megkapják Fiumét.

Lengyelek nem harcolnak a csehek ellen.

Nagyszeben, május 22.

A Dácia-ügynökség jelenti Prágából:

A lengyel katonák átszöktek a szibériai határon s kijelentették, hogy nem kívánnak a csehek ellen harcolni. Inkább Csehországban telepszének le.

Mihályi Tivadar nyilatkozata Magyarországról jövőjéről.

Perszonális-unio Magyarország és Románia között? — Ferdinánd király román kormányfériakkal Debreczenbe jön. — Megszállják-e Budapestet? — A tuszok kicserélése. — Hazajönnek az internált aktiv tisztek.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Nagyrománia politikai életének egyik legkimagaslóbb vezéralakja időzik Debreczenben: Mihályi Tivadar, a nagyromán nemzeti comitő elnöke. Nem ismeretlen előttünk Románia e nevezetes államférfiának neve. Nagy és élénk szerepet játszott a magyar politikai életben is, tagja volt a magyar parlamentnek. Mint román nemzetiségi országgyűlési képviselő harcos védelmezője volt a magyarországi román nemzetiség érdekeinek.

Mihályi Tivadar szerdán este érkezett Debreczenbe. A neves államférfi Mosoiu tábornoknak, a debreczeni román főparancsnoknak, a vendége, aki a Szent Anna-utca 16. számú, Reviczky-féle házban lakik. Itt volt szíves fogadni csütörtökön délután az Egyetértés munkatársát, aki audienciát kért tőle, hogy Debreczenben való tartózkodásának céljáról, Budapest sorsáról és Magyarországra vonatkozó jövő tervekről információkat kérjen tőle a Egyetértés nagy nyilvánossága számára.

Mihályi Tivadar a legszívesebben előzetesekkel fogadott és készséggel adott felvilágosításokat érdeklődésünkre.

— Debreczenbe jövetelem tulajdonképpen célja az volt, hogy meglátogassam Mosoiu tábornok urat és vezérkarát, — mondotta az államférfi — akik délről érkeztek ide. Tájékozódni kívánok az itteni viszonyokról úgy katonai, mint politikai tekintetben. Eddig már tárgyaltam dr. Magoss György városi és Rásó István megyei főispánnal, dr. Baltázár Dezső református püspökkel. Nagy örömmel szolgál, hogy a debreczeni politikai körök a legnagyobb megelégedéssel és lojalitással fogadják a román hadsereget, amelynek legfőbb célja az, hogy Debreczenben és a megyében a közrendet és a közbiztonságot helyreállítsa.

— Az itteni irányadó politikai vezérférfiak a legnagyobb megelégedéssel nyilatkoztak a román hadsereg magatartásáról. Ha imittamott fordultak is elő némi kisebb sérelmek, ezek csak olyan természetűek, amelyek minden megszállásnál elkerülhetetlenek. Mosoiu tábornok urnál interveniáltam, ezeknek az apróbb sérelmeknek a kiküszöbölése végett és kérszemre a tábornok ur kijelentette, hogy orvosolni fogja ezeket a sérelmeket és oda fog hatni, hogy ilyenek ne forduljanak elő többé.

— Nekünk főcélunk az, hogy az itteni politikai köröket megnyugtassuk afelől, hogy a románok a jövőben jó szomszédi viszonyban ohajtanak élni Magyarországgal szemben.

— Hogy miképpen fog alakulni Magyarország jövője, azt most még nem lehet látni, mindenesetre azonban biztos vagyok abban, hogy ha Magyarországnak felelős

kormányja lesz, meg fogjuk találni a módját annak, hogy miképpen rendezzük a jövőre nézve a közjogi viszonyt Románia és Magyarország között.

— Irányadó magyar politikai körök komoly formában foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy Nagyrománia és Magyarország között perszonális-unio jöjjön létre, aminek az ad alapot, hogy Románia és Magyarország a jövőben politikai és gazdasági tekintetben egymásra lesznek utalva. E kérdésben azonban a román állam vezetőférfiaival még nem történtek érdemleges tárgyalások.

— A közeli napokra várjuk a román király Debreczenbe érkezését, aki a frontra utazik, hogy a hadsereget meglátogassa. A király kíséretében lesznek román kormányfériak és már most lesznek megbeszélések Debreczenben a jövő kialakulására vonatkozólag. Ez alkalommal alkalmasint bizonyos elvi megállapodások is létre fognak jönni a király kíséretében levő román kormányfériakkal, a perszonális unio kérdésében is. E megbeszélésekbe be lesznek vonva az itteni magyar politikai körök is.

Románia mindent elkövet abban az irányban, hogy a románok és a magyarok között egy politikai, mint a gazdasági kérdések közmegegyezésre nyerjenek megoldást.

— Mikorra várhatjuk Budapest megszállását? — kérdeztük a kegyelmes urtól.

— Volt róla szó, hogy megszállja az entente, azonban később más intézkedés történt. A román hadsereg védelmi állásba helyezkedett. Sokat fog határozni Budapest tekintetében a Miskolcznál lefolyó ütközet, ahol erős cseh és román sereg veszi fel a harcot a vörös hadsereggel, amely — úgy látszik — arra akart menekülni Oroszország felé az összeharagsolt értékekkel és kincsekkel.

— A bolsevikiek által Debreczenből elhurcolt tuszok hozzátartozóinak kérése folytán elküldöttük Budapestre Desseuffy Aurél fiát, Desseuffy Elemért, azzal a megbizatással, hogy a bolsevik kormánytól eszközölje ki a Debreczenből és környékéről tuszokként elhurcolt polgárok hazabocsátását oly módon, hogy a Debreczenből és a környékről internált bolsevikiek és szocialisták közül ugyanannyit fogunk szabadon bocsátani. Desseuffytól eddig nem érkezett hír.

— Lépéseket tettem a Debreczenből Brassóba internált aktiv katonatisztek hazabocsátása érdekében. Ezek rövid időn belül haza is fognak érkezni Debreczenbe. A debreczeni politikai hatóság forja összeállítani azoknak az internált aktiv tiszteknek a névjegyzékét,

akiknek megbízhatósága tekintetében garanciát vállal.

— Néhány napot töltök Debreczenben — mondotta végül Mihályi Tivadar. Szombaton Nagykárolyba utazom, ahol az ottani román nemzeti tanács nevében fogom üdvözölni Öfelségét.

Ezeket mondotta el Mihályi Tivadar az Egyetértés számára, azután barátságos kézszorítással elbocsátott a Mosoiu tábornokkal ült le az asztalhoz uzsonnához.

Szalánczy József.

Jókedvű öngyilkos-jelölt.

Nem izlett neki a méreg.

Az „Egyetértés” tudósítójától.

Tegnapelőtt este a Kossuth-utcai temetőben a nővére sirján öngyilkossági kísérletet követett el Nyiri Ferenczné, Eötvös-utca 22. szám alatt lakó asszony. Sósavat ivott és alétlan akadtak rá a járókelők, kik beszállították a mentőkkel a közkórházba. Egy esomó levelet találtak az életunt mellett és néhány fényképet, melyet a rendőrség lefoglalt. Az öngyilkossági kísérlet helyén találtak egy sósavval telt üveget, melynek tartalmából azonban láthatólag nem sok hiányzott.

Kelemen Ferenc rendőrtisztviselő kiment a kórházba kihallgatni az életuntat. Az asszony, nem kis meglepetésre, mosolyogva fogadta ágyában felülve:

— Mi az, hát már nincs semmi baja? — kérdezte a rendőrtiszt. Az öngyilkos-jelölt nevelve válaszolt:

— Már rendben van minden. Nem sokat vettem be, mert nagyon rossz ízű volt a méreg.

Általában jókedvet tanusított az asszony, ki úgy látszik, nem vette valami tragikusan az öngyilkosság gondolatát. Elmondta aztán, hogy a férje rosszul bánt vele, emiatt ott akarta hsgyni és el akart menni cselédnek. A férj azt mondta erre, hogy ha elmegy cselédnek, agyonüti. E felett elkecseregett és elháarozta, hogy öngyilkos lesz. Közben meggondolta a dolgot és, miután egyáltalán nem izlett a méreg, amint mondotta, hát már nem is bánja, hogy életben maradt.

Jegyzőkönyvet vettek fel az esetről, ezzel el is lett intézve a jókedvű öngyilkos-jelölt dolga.

A cseh hadügyi-bugdet.

Nagyszében, május 22.

A Dácia-ügynökségnek jelentik Prágából:

Az idej bugdet a hadsereg számára 764 milliót irányoz elő, 243.000 katonára és 28.000 ló részére.

Az egyiptomi zavarok.

Páris, május 22.

Cursion lord az angol felsőházban kijelentette, hogy az utóbbi időben Egyiptomban fontos események folytak le. A benszültetek számos angol katonát lefegyvereztek, megölték, de a hadsereg kitünő magatartást tanusított.

Rendőrok vigyáznak az asszonyok nyelvére.

Megbüntetik a fecsegőket.

Az „Egyetértés” tudósítójától.

Amit a nyughatatlan asszonyok fáradhatatlanul kerepelő nyelve szokott fecsegni, sosem vette komolyan senkikem. Egy elhárító kézlegyintés szokott lenni a válassz az ilyen üres, meggondolatlan locsogásokra:

— Ejh, asszonybeszéd!

Ezzel el volt intézve az „asszonybeszéd”.

Ma azonban más idöket élünk, semhogy a bosszantó asszonyfecsegések felett ilyen könnyü kézlegyintéssel napirendre lehetne térni. Ma az asszonyok nyugtalan nyelve sem kerepelhet össze-vissza mindent felelőtlenül, mert ma egy meggondolatlan szónak, egy könnyelmü megjegyzésnek is súlyos következményei lehetnek. Komolyságra, higgadságra és nyugodt békétüresre van ma szükség. Mit tudjuk, hogy amióta reánk szakkadt a világháboru, keserves szenvedések éles tövisei ütötték át a sziveket. Ezen a sok megpróbáltatáson azonban korántsem a meggondolatlan és elégedetlenkedő fecsegések vannak hivatalva segíteni. Az ilyen fecsegések csak ronthatnak a város lakosságának helyzetén. Ezért a hatóság szigoruan jár el a könnyelmü fecsegőkkel szemben. A rendőrség közegei szigorú utasítást kapnak, hogy kísérik figyelemmel ezeket a könnyelmü fecsegőket, ezeket a felelőtlenül kritizáló asszonyokat, akik unalmukban ostoba politizálással szórakoznak és fecsegeikkel veszélyeztetik a közhangulat nyugodtságát. Tegnap is öt ilyen nyugtalan nyelvű asszonyt állítottak elő a rendőrségre.

A hatóság közegei tehát vigyáznak az asszonyok nyelvére, jö teszik az asszonyok, ha ök maguk is vigyáznak a nyelvükre és nem locsognak össze-vissza tücsököt-bogarat, amikkel veszélyeztetik a közhangulat nyugalmát és békéjét. Majd rá érnek locsogni még ha majd egyszer igazán béke lesz.

Békéscsabán korbácsoló terror-csapat volt.

Békéscsaba a román megszállás előtti napokban érezte legsúlyosabban a kommun kezét. Közvetlen a megszállás előtt korbácsoló terror-csapat feküdt rá a városra, gépfegyverekkel megrakott a városháza előtti teret és a rosházán levő Berthóty István polgármestert, tisztviselő társait együtt letartóztatták. — Berthóty Mezőturig cipelték magukkal, sikertült megszöknie a vörös rabságból. Letartóztatták Rosenthal Adolf gözmalomtulajdonost is, később szabadon engedték. Kínulásokkor a kommunisták ezeket csomó tuszt cipelték el magukkal. Fekete Sándor füzzerkereskedő, Korossy László volt főjegyző, Kó Ede fakereskedő, Kulpin Ede reskedő, Beliczay Géza volt országos képviselő, Szeberényi Zs. László ág. ev. lelkész, Haan Béla ügyvéd, Pándy István dr. ügyvéd, Lipták Galló István sertéshizlal, Vajda Jenő állatorvost, Grünwald Mór kereskedőt, Farkas Antal Reisz József dr. ügyvédöt.

HIREK

Az ipartestület régi előjárásának visszahelyezése.

A debreczeni ipartestület gyűlés megtartására kért engedélyt a román katonai főparancsnokságtól. A főispán véleményezése alapján a főparancsnokság engedélyezte a gyűlés megtartását, melynek napirendjén két pont szerepel: 1. Az 1918 október előtti előjárásnak helyére való visszahelyezése és 2. a közgyűlés előkészítése. A gyűlést valószínűleg a jövő héten fogják megtartani. Az ipartestületnek a gyűlés időpontját be kell jelentenie a román katonai parancsnokságnak, amely egy tisztet fog kiküldeni a gyűlésre, ellenőrzés végett.

Temetés. Csütörtökön délután ment végbe igen nagy részvét mellett özvegy nemes *Vargha Ferencné* urnének, dr. *Vargha Elemér*, városi tanácsnok, tb. főjegyző édesanyjának temetése, a Szent Anna-utca 25. sz. alatti gyászházból. A nagyszámu gyászoló közönség soraiban ott voltak dr. *Magoss György* főispán, a városi tanács tagjai, *Sass Béla*, *Kun Béla*, *Erdős József* egyetemi tanárok, *Weszprémy Zoltán* nyugalmazott főispán is. A gyászszertartást dr. *Baltazár Dezső* püspök vezegte.

Miért nincs hus Debreczenben? Mióta a husárakat maximálta a román katonai parancsnokság, azóta nincs hus Debreczenben, a mészáros- és a hentesüzletek be vannak zárva. Ennek oka az, hogy a debreczeni mészárosok és hentesek nem tudnak vásárolni vágóállatot olyan árban, hogy a húst a maximális áron mérhetnék ki a közönség részére. A környéken ugyanis, ahol a debreczeni mészárosok és hentesek a vágóállatokat beszerezhetnék, még nincsennek maximálva az árak. A román katonai főparancsnokság intézkedése folyamatban van, hogy az egész megye és a szomszédos megyék területére is kihirdetessék az árak maximálása, aminek megtörténte után lehetővé fog válni a debreczeni hentesek és mészárosok számára a vágóállatok beszerzése és ismét lesz hus a debreczeni piacon.

A Máv. gépjávitó műhelyi és szertári összes alkalmazottakat felhívjuk, hogy lakásbejelentési lapjukat és élelembevásárlási könyvüket jövő ellátásuk érdekében 24 óra alatt a coloniai baraképü etben okvetlen adják le. A műhelyfőnökség.

Rekviem. Sztojka Bélánéért az engesztelő szentmiseáldozat szombaton reggel fél 9 órakor lesz a róm. kath. templomban.

Ezerötszáz kolozsvári jogász jön Debreczenbe. Kolozsvári lapok írják, hogy a kolozsvári egyetem bezárása folytán a kolozsvári jogászok Debreczenbe készülnek, miután a debreczeni egyetem rektori hivatalától távirati értesítést kaptak, hogy a szigorlataikat és vizsgálataikat itt letehetik. Hir szerint 1000-1500 joghallgató jön Debreczenbe, akik husz turnusokban kapják meg az u zási igazolványt.

Elhunyt leány. Vettük az alábbi gyászjelentést: *Biró Károly* és neje *Sikorszky Szeréna*, mint szülők, *Jolánka*, *Etelka*, *Karcsika* és *Iréne* mint testvérek, úgy a maguk, mint az alulírott ro-

konok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett leányuk és testvérük **Biró Szerénka** 1919 május hó 22-én, hajnali fél 5 órakor 17 éves korában, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után az Urban elhunyt. A kedves halott földi maradványai folyó évi május hó 24-én, délután 3 órakor fognak a Homokkert, Hid-utca 8. számú gyászháztól a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent-Anna-utcai temetőben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 30-án, reggel fél 9 órakor fog az egek Urának bemutatni. Debreczen, 1919 május hó 22. Az örök világosság fényeskedjék neki! Nagybátyjai és néneji: özv. *Oláh Lászlóné* sz. *Nagy Zsófia* gyermekeivel. *Sikorszky Ferenc* nejevel és gyermekeivel *Sikorszky István*, *Sikorszky József*, *Sikorszky Mariska* férjezett *Palyó Jánosné* gyermekeivel. *Sikorszky Etelka*, *Sikorszky Ilonka* férjezett *Kozlánszky Józsefné* gyermekeivel. *Sikorszky Boriska*. Nagyszülei: *Nagy Sámuel* nejevel *Komlóssy Lidiával*, *Sikorszky István* nejevel *Tokárszky Borbálával*. Unokatestvére: *Rathbauer Irénke*, *Sikorszky Dezső* és *Iréne*, *Palyó Józsi*, *Etelka* és *Micike*, *Kozlánszky Ilonka*. Valamint több közeli és távoli rokon nevében is. A temetési *Gebauer K.* és *Tsa* temetk. int. *Kossuth-u. 2.* Városháza intézi.

Csak rokkant katonák árulhatnak az utcán. Tegnap számunkban hirt adtunk arról, hogy a rendőrség beszüntette az utcai cigarettabörzét és egymásután előállította az utcai cigarettárusokat. Az utcai árusok ügyében mosf radikális megoldás készül. *Magoss György* főispán ugyanis utasította a rendőrséget, hogy csak rokkant katonáknak adjon engedélyt az utcán való árusításra. Ezek szerint apróbb cikkeket kézben, mint például gyufát, cipőfűzőt és hasonló dolgokat csak rokkant katonák árulhatnak. Természetesen ezáltal nem érintetik a régebbi hírlapelárusi ok, rikkancsok vagy más állandó utcai árusítók joga, kik továbbá is üzhetik foglalkozásukat.

Felhívás. Mindazok, kiktől a hozzájuk beszállásolt román tisztek eltávoztak — akár szállásigazolvánnyal voltak ott, akár nem — ezen körülményt a román katonai Térparancsnoksághoz (Rendőrség, Kossuth-u. 20.) földszint 23. sz. ajtó, a mai nap folyamán bejelenteni kötelesek. A jövőben pedig az eltávozás után 12 óra alatt kell a bejelentést megtenni.

Dr. Szöllössi nemi betegeknek rendel Hungária épület.

A bérkocsis-ipartársulat kérelme. A debreczeni bérkocsis-ipartársulat elnöksége a főispáni hivatalnál kérvényt nyújtott be *Moszu* tábornokhoz, amelyben felmentést kérnek a vidéki fuvarok teljesítése, a díjnélküli fuvarozás és a lósorozás kötelezettsége alól, valamint kéri a bérkocsisdíjak fölemelését. Dr. *Magoss György* főispán pártolón terjesztette a tábornokhoz a bérkocsis-ipartársulat kérelmét.

Felrobbant schrapnell. *Szeőcs István* gazdálkodó Maté-szalkáról Nyírvadászra ment gyalog. Útközben az országot szelén egy schrapnell talált. Abban a hiszemben, hogy az csak a hűvelye a lövedéknek, piszkálni kezdte a botjával. A schrapnell ezenközben felrobbant és *Szeőcs István* fején és kezén a repesz-darabok súlyosan megsebesítették. Beszállították ápolás végett a debreczeni közpórházba.

Villamosvilágítási berendezéseket rézvezetékekkel vállal *Földes Sándor*, Hatvan-u. 18.

Cseh-szlovák ország berendezkedése a Felvidéken.

Hivatalos térkép Magyarország felosztásáról. — Állandósítják a semleges zónát. — Meddig nyomultak előre a csehek? — Milyen az élet a Felvidéken? — Ruszka-Krajna Csehország-hoz csatlakozik.

— Az Egyétérés tudósítójától. —

Tegnapelőtt Késmárkból Debreczenbe hazaérkezett *Keiner* bór-nagykereskedő fia, ki a késmárki textilipari főiskola tanulója volt. Most a főiskolát átvették a csehek, a magyar nyelvű oktatást teljesen beszüntették és a magyar tanulókat hazaküldték. Tizenhat magyar nyelvű tanulóat eresztettek el egy utlevéllel a csehek. Kettő ezek közül, az ifju *Keiner* és dr. *Magyar Ferenc* orvos fia, ki Késmárkon végezte a főgimnáziumot, Debreczenbe jöttek. Kassán keresztül Csapig vonaton jöttek, onnan pedig részint szekeren, részint vonaton.

Az ifju *Keiner* január óta Késmárkon lakott. Akkor volt itthon néhány heti szabadságra, de aztán ismét visszatért. Az ottani állapotokról igen érdekes információkat adott. Az egész Felsőmagyarországon már véglegesen berendezkedtek a csehek. Az iskolákban csak csehül tanítanak, csupán *Késmárkon* lesz egy német nyelvű és *Kassán* magyar nyelvű iskola. A közigazgatás is természetesen mindenütt cseh-szlovák. Azoknak a magyar tisztviselőkre a helyét, kik nem tették le a cseh-szlovák államra a hűség esküt, cseh közigazgatási tisztviselőkké váltak. Késmárkon a magyar tisztviselők közül csupán a főszolgabíró tette le a hűség esküt. A postások szintén nem tették le az esküt, emiatt nem folytathatták a szolgálatot és a postaforgalomban néhány heti zavar állott be. De aztán *Csehországból* jöttek postások és ismét felvették a forgalmat teljes egészében.

A gazdasági élet a felvidéken igen élénk. *Amerikából* folyton érkeznek az élelmiszer szállítmányok. *Kifli*, *zsemlye* kapható. *Kenyér* kapható jegy nélkül. Textiláruval

bőségesen el vannak látva az üzletek. Az árak meglepően olcsók. *Egy pár cipő 80 korona*, egy méter jó minőségű szövet 120 korona.

Csehországból a felvidékre való költözéssel népvándorlás indult meg. Rengetegen jönnek át, mint mondják, az új országba. *Házakat, üzleteket, vendéglőket vásárolnak*. Lassanként minden cseh kézbe megy át még magánvagyon tekintetében is.

Legérdekesebb, amit az ifju *Keiner* elmondott tapasztalatairól, Csehországnak a határai. A felvidéki városokban, Késmárkon épügy, mint máshol, már árulják a hivatalos új térképeket, melyeken Csehország új határai gyanánt Pozsony—Komárom—Vác—Eger—Miskolc és Ungvár vannak feltüntetve. E térképek szerint a tulajdonképeni Magyarország nyolc megyéből fog állani.

A csehek nagyjában már el is foglalták ezt a vonalat és teljesen megszállták s megszállva tartják az új határokig terjedő területet. Csapot is cseh csapatok tartják megszállva. Az ifju *Keiner* ott jött keresztül. Állítása szerint *Csapon* a csehek vannak, *míg Záhonyon, a Tisza-híd másik oldalán, román csapatok állanak.*

A felvidéken általában el van terjedve az a hír, hogy a semleges zónát Magyarország jövő határain állandósítani fogják. Ezt is feltűntetik a forgalomba hozott új térképek. *Debreczennél és Szegednél húzódná ez a semleges zóna, míg a Dunántúl körülbelül Kaposvárnál.* A legutóbbi prágai lapok arról adtak hírt, hogy Ruska Krajna Csehszlovákországhoz való csatlakozását jelentette be és a prágai kormánynál ezirányban lépéseket is tett.

Patkányhúst esznek Moszkvában.

Bankó — kilószámra. Az oroszországi állapotok titkaiból.

Mint már említettük, Oroszországból most érkezett haza *Nyiregyháza* több magyar tiszt. Egyik nyiregyházai lapban rendkívül érdekes képet festenek az oroszországi bolsevik állapotokról, amelyből az alábbi részletet közöljük:

„A kommunizálás mindenütt addig tartott, ameddig volt mit elrabolni; mihelyt a rablók holmijának kommunizálására került volna a sor, bezzeg megfogyatkozott a kommunisták száma és azok lettek a legnagyobb ellenforradalmárok, akik az eldorádó első napjaiban megszédhették magukat a népboldogítás örve alatt.

Kormányzóságokként változnak az állapotok, de egyben meg-egyeznek mindenütt és ezt azzal lehetne talán kifejezni, hogy elérnődtek. A mindenéből kifogyott, semmit nem termelő Oroszországnak van egy specialitása, amiből csodálatosan dus a termés. *Ez a papír bankó.* Mindegyik kormányzó-ág és város nyomtat magának Jancsi bankót kedve szerint való mennyiségben, de hiába, — nem tudnak versenyezni a központi hatalommal, mert Leninnek még többet gyártanak a moszkvai és pétervári prések. Nem minden alap nélkül mondják az emberek, hogy *Oroszországban már annyi papírpénz circulál, hogy könnyedség kedvéért kilóval mérik az értékét.*

Lehetőség szerint minden tüzet átalakítanak bankó-nyomdává, ez az egyetlen közgazdasági tevékenység és ez a bankótermés *Lenin—Trockij-féle közkereseti ér-*

dektársaság legfőbb támasza, ez a kommunizmus egyetlen pozitív eredménye, minden más csak negatívum.

A termelés teljes szünetelésének és a mérhetetlen sok papírpénznek a hatása az a kép, amelyet most festeni fogok a piac helyzetéről és amelyet Oroszországon keresztül utaztunkban láthattunk.

Szibériában a Romanov rubel forog és ezen általában olcsón lehet vásárolni mindenféle élelmiszert és nem nagyon drágán a ruházati cikkeket. A termő, lakott részeken 1 font fehér kenyér 30—35 kopek, 1 font vaj 1—2 rubel, 1 font hus ugyanannyi, 1 tojás 13—15 kopek, 1 mérő tej 14 kopek, 1 font méz 3 rubel, 1 font szappan 60—80 kopek, 1 font sertézsír 3 rubel, 1 font szalonna ugyanannyi, 1 pár bagaria eszma 50—60 rubel, 1 halina 3ltöny 120—200 rubel, 1 készlet kendervászon alsó ruha 10—15 rubel stb. Ilyen áron élelmiszert korlátlan mennyiségben könnyű szerezni be lehet szerezni Szibériában. *Európai Oroszországban egész más világ van. Itt pénzért nem lehet kapni semmit, itt nincs semmi. A városok lakói éhen halnak meg a szó legszűkebb értelmében.*

A moszkvai állapotokat fogom — összehasonlításképpen — ideállítani. Moszkvában marhahus, sertéshus, szárnyas, vad, zsir, szalonna, kenyér nincs, — ezeknek árát nem tudtuk kitapasztalni, de ha véletlenül eladásra kerülne egy szeletke fekete csirizből formált „kenyér”, ugy ezért dominiumokkal, vagy megmozdíthatatlan tömegű bankóval kellene fizetni. 1 font avas vaj 2—300 rubel, 1 font macskahus 20 rubel, 1 font kutyahus 40 rubel, 1 font patkányhús 100 rubel, 1 font fiatal gyökér 5 rubel, 1 font csicsóka 15—20 rubel, 1 pár bakkanes 700—1000 rubel, de ez utóbbi csak ritkán és használtan kerül forgalomba, ha egy hozzánk hasonló, Szibériából jövő hadifogolynek apró költségre van szüksége. Moszkvában eladtuk a 4 hétig hordott, összerongyolódott piszkos ingemet 50 rubelért. Azért adtuk el, mert már nem lett volna jó kapcának sem, olyan folytonossági hiányai voltak.

Ukrajnában is nagy a drágaság, de ott kenyér és hus is kapható, 1 font kenyér 22 rubel, 1 font hus 30 rubel, 1 font szalona 40 rubel.

Ilyen viszonyok uralkodnak Oroszországban, a felszabadított proletárság boldog hazájában, ahol könnyebben oltják ki a tisztelt távrisésik életét, mint mi a csibékét, de a jelekből következtetve, nem éri meg a karácsonyt Leninék uralma. Szorul köréjük a gyűri és akármilyen nagy terület áll rendelkezésükre a visszavonuláshoz, lassanként összeroppan a bünökben fogant rendszer a halálos kapcsolás erejétől.

Amikor Magyarországra érkezünk, hallottuk, hogy itt Kun Béla apánk és Samuely elvárs az orosz bolsevikiek 150,000 főt számláló felmentő seregének jövetelével tartották izgalomba a lakókat és ezzel mintegy terrorizálták a tömeget. Ennek a hiu és hazug hírnek a megcáfolására el kellett mondanuk az igazságot, amelynek megismeréseért majdnem 5 esztendeig szenvedtünk és velünk milliónyi mások.

◆ SZINHÁZ ◆

Csokonai-színház műsora :

Péntek : C) bérlet, Lillom.

Vig-színház műsora :

Egész héten : A Szép Saskia.

Szép Saskia. (A színházi iroda jelenti.) Ma a Vigszínházban a nagy sikert aratott operett újdonság a Szép Saskia kerül színre változatlan érdekösés mellett.

Lillom. (A színházi iroda jelenti.) Molnár Ferenc csodás színpadi alkotása a Lilliom, vagy egy csirkefogó élete és halála ma B. bérletben kerül színre a Csokonai színházban.

Szombati előadások. (A színházi iroda jelenti.) Szombaton délután 3 órai kezdettel a Csokonai színházban az Othello dráma, este a Lilliom, — a Vigszínházban délután a Gróf Rinaldo operett, este a Szép Saskia operett kerül színre.

Vasárnapi előadások. (A színházi iroda jelenti.) Vasárnap a Csokonai színházban d. u. Az Özvegy kisasszony vigjáték, este a Lilliom, a Vigszínházban d. u. a Favorit operett, este a Szép Saskia kerül színre.

Karenin Anna, Tolstoj világhírű regényét mutatja be filmen ma az Apollo, a főszerepet Varsányi Irén játssza. Előadások 6 és 8 óraker.

Az álomlovag. Nordisk-film a főszerepben Gunnar Tolnaes. A végtelen tengeren és a délafrikai arany mezőkön játszódik le ez a lebilincselő érdekességű szerelmi dráma. Előadások 6 és 8 óraker. Bemutatja az Urania.

Az Arany-Bika moziban a „Királynő ékszeze” című három felvonásos bűnügyi dráma és egy kacagtató három felvonásos vigjáték, „a fürdő kaland” lesz ma bemutatva. Előadások 6 és 8 óraker.

Ma pénteken jelenik meg a Színházi Figaró rendkívül érdekes új száma sok intimitással, tréfakkal, regényfolytatással stb. Pótolja a Színházi Étetet. Kapható a Színházi Figaró szalonjában, a Színházi Figaró feltűnéskeltő új utcai árusító asztalain stb.

◆ SPORT ◆

Athletikai verseny. A régi élénk sportélet felelevenítésén fáradozott a Kereskedelmi Iskola Tornaköre. Dicséretes buzgóságának eredménye a f. hó 25-én vasárnap előreláthatóan szép sikerrel biztató verseny megrendezése. Négy iskola: reál, tanító-képezde, református főgimnázium és a kereskedelmi iskola méri össze ereje legjavát az igen érdekes izgalmas és versenyszámokban. Lesz szeptorna, futás, magas-ugrás stb. Részletes pogramot jövő számunkban hozzuk. Jegyek már most kaphatók a Színházi Figaró hirlap- és jegyirodájában. (Hatvan-utca 1. szám.)

ARANY-BIKA MOZI.

Pénteken, szombaton, vasárnap, május hó 23-án, 24-én és 25-én:

A királyné ékszeze
Dráma 3 felvonásban.

A FÜRDŐ KALAND
Vigjáték 3 felvonásban.

Előadások 6 és 8 óraker.

11,105—1919. sz.

Hirdetmény.

A Román Hadsereg Főparancsnokság a Hadseregnek szükséges lovak vásárlását elrendelte.

Városunkban a lóvásárlás folyó évi május hó 26., 27. a Baromvásártéren, május hó 29. és 30-án a Hortobágyi-csárdánál lesz megtartva a következő sorrendben:

Május hó 26-án a város hat kerületében, Belső legelőn, telepeken, kertekben, Pallagon, Ebesen, Szepesen levő lovak a Baromvásártéren.

Május 27-én az Ondódon, az összes erdőségeken, Macson, Kis- és Nagyhegyesen levő lovak a Baromvásártéren. Május hó 29-én Elep, Hortobágy, Ohat, Telekháza, Czuczán és Kösélyszegben levő lovak a Hortobágyi-csárdánál.

Május hó 30-án a hortobágyi ménesekekben levő lovak a hortobágyi-csárdánál. Az árak egyelőre pénzzelvényekkel lesznek fizetve.

A lovak árai 1200—6000 koronáig állapítottak meg.

A román katonai bizottság által megvásárolt minden ló után, amennyiben lehetséges, minden tulajdonos 90 kgr. zabot és 150 kgr. szénát, illetve szalmát is ad, melynek értéke ki lesz utalva.

Nem vásároltának meg befedezett fajkancák és ménék, a gazdaságnál nélkülözhetetlen lovak, továbbá az orvosok, papok lovai, valamint a közigazgatás szolgálatában álló lovak sem.

A mentességre vonatkozólag a lóvásárlásnál működő bizottság fog határozni.

A városi tanács ezen rendelet alapján felhívja mindazokat, akiknek birtokában négy éves, vagy ennél idősebb kora lovak vannak, hogy azokat a fent megnevezett helyekre, a kijelölt napokon reggel 8 órára vezessék elő.

Az összes lovak — kivétel nélkül — mind elővezetendők és a katonai bizottság határozza a felett, hogy melyik lesz megvásárolva és melyik nem.

Az elő nem vezetett lovak térítés nélkül lesznek elrekvírálva.

Debreczen, 1919 május 16.

A városi Tanács.

Hirdetmény.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank ezuton értesíti igen tisztelt ügyfeleit, hogy főintézeténél, vagy fiókjánál betét-könyvecskékre és folyószámlákra elhelyezett betétek kamallát 1919 június 1-től kezdődőleg további intézkedésig

egy százalékkal

leszállítja.

Az Igazgatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszeri közlési díja 10 szög: 3 kor.; minden további szó 30 fill. Vasárnap 10 szög 4 kor.; minden további szó 40 fill. Az apróhirdetések a „Színházi Figaró” szalonjában d. u. 4 óráig adandók be.

LEVELEZÉS

Jó megjelenésű intelligens fiu keresi uri leány ismeretségét szórakozás céljából „Nyári szórakozás” jellegre leveleket a kiadó továbbít. 300

Németül is beszél; Szép 28; Szőke és Barna jellegre leveleket, igazolt tulajdonosaik átvehetik a kiadóhivatalban.

AJÁNLAT

Román nyelvre mindenféle kérvényeket fordítok. Haimovits, Szent-Anna-utca 58., egész nap. 278

Eicserélném 2 szoba s mellékhelyiségekből álló, villanyvilágításu lakásomat hasonló világításu egy szobás rendes lakással. Ajánlatokat „Csendes otthon” jellegre a kiadóba kérek. 277

Kompetencia fa hazaszállítását elvállalom, Eötvös-u. 15. szám. 28/a

Hajcsatok javítását elvállalja Goldstein, Hatvan-u. 63. 295

Itt vannak Waldner és Tsa szűcsök, Piac-u. 42. szám, a Pannonia-udvarban jobbra és könnyebbítünk a nagyerdemű közönségen, mert mi mindenféle téli ruházatait és szőrméit saját otthonukban molykár ellen, felelősség mellett gondozzuk és szekrényekben elhelyeztük, amennyiben mindenféle alakítást és javításokat jótányosan és szakszertűen készítünk. 298

Különbéjárati utcai butorozótt szoba átadó, Péterfia-utca 25. földszint jobb oldali lakás. 304

Szemeskává, szemeshors és köleskása érkezett nagyobb mennyiségben. Vetéssy fűszerüzletbe, Bethlen-utca 36. szám alá. 305

Finom mosdószappan 1 db 6 kor. Sűrített paradicsomlé, szárított gomba, zöldség, poloska irtó kapható, Sárközy Sándor fűszerkereskedőnél, Hatvan-u. 303

Tisztán lehuzott borokat hordószámra is, jutányos áron árusít, a Debreczeni Borkereskedelmi r.-t., Piac-u. 61.

KERESLET

Német kisasszonyt keresek, kilenc éves leánykához. Cim a kiadóhivatalban. 27/a

Námet ajku szobaleányt gyermek mellé keres. Deutsch fűszerüzlet, Ferenc József-ut 1. 306

Allandó munkára, gyakorolt jó munkás kitűnő magas fizetéssel azonnal felvétetik. Katz felsőrészkesztő. Hatvan-u. 5. szám. 294

Bádogos és szerelő tanuló felvétetik. Burg, Csapó-u. 11. 297

Elveszett Csapó-u. sarkán egy hőtárcsa 1500 K készpénzzel és többféle iratokkal, becsülettel megtalálót kérem a rendőrségre beszoalgattatni egy s egyen asszony egész összegét veszítette el, férje 5 év óta harctéren van. 301

Öcska egész, vagy törött fedelese-repet vesz Krisch cserépkályha raktár, Hunyadi-u. 13. 302

Bélyeggyűjtő vesz ma forgalomban lévő használt magyar- és osztrák bélyegeket minden mennyiségben, darabonként egyre-másra 2 fillérjével. Cim a kiadóhivatalban. 383

ELADÁS

Ezüst gyertyatartók, antik ezüst tárgyak grammja 2—250-ig eladatnak. Klein Fliás órás és ékszerésznel, Csapó-u. 19. Óra- és ékszer javításokat olcsón vállalok. 268

41. számú csinos, erős, jókarban levő csizma eladó. Simonffy-utca 12. sz., jobbra. 299

Eladó férfingek, gallérok, fuszéklék, szövetek, kendők, vattelin, cipők, kocsirud, ablakok, gyermekkalapok, Simonffy-11. szám. 293

Csipekgallérok és kötők, ridikülök, nőikalapok vadonatújakk olcsón eladók. B. alázs, Szalkai-u. 6. 30

Felelős szerkesztő:
Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:
Debreczen szab. kir. város és a Tiszántuli reform. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

URANIA.

Pénteken, szombaton, vasárnap május hó 23-án, 24-én és 25-én:

(Nordisk-film.)
Az álom-lovag

Dráma 4 felvonásban.
Főszereplő: Gunnar Tolnaes.
Előadások 6 és 8 óraker.

APOLLO.

Pénteken, szombaton, vasárnap május hó 23-án, 24-én és 25-én:

Karenin Anna.

Dráma 5 felvonásban.
Főszereplő: Varsányi Irén.
Előadások 6 és 8 óraker.